

Súd: Správny súd v Košiciach
Spisová značka: 20Sas/13/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0924100822
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 12. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Roman Die
ECLI: ECLI:SK:SpSKE:2025:0924100822.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Košiciach sudcom Mgr. Romanom Die v právnej veci žalobcu: A. A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XXXX/XX, XXX XX D., právne zastúpený: JUDr. Ondrej Krempaský, advokát, so sídlom Račianska 66, 831 02 Bratislava, IČO: 51 814 498, proti žalovanému: Sociálna poisťovňa, so sídlom Ul. 29. augusta č. 8-10, 813 63 Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne č. 610 520 7361 0 zo dňa 20.11.2024, takto

rozhodol:

- Zrušuje rozhodnutie generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne č. 610 520 7361 0 zo dňa 20.11.2024, ako aj rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie č. XXX XXX XXXX X z 20.08.2024 a vec vracia Sociálnej poisťovni, ústredie na ďalšie konanie.
- Žalobcovi priznáva voči žalovanému právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania.

odôvodnenie:

I.

1. Správnu žalobou doručenu Správnomu súdu v Košiciach (ďalej aj ako „správny súd“) dňa 28.11.2024 sa žalobca domáhal súdneho prieskumu a zrušenia rozhodnutia žalovaného č. 610 520 7361 0 zo dňa 20.11.2024 (ďalej aj ako „napadnuté rozhodnutie“), ako aj jemu predchádzajúceho rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ústredie (ďalej aj ako „Ústredie“) č. 610 520 7361 0 z 20.08.2024 (ďalej aj ako „prvostupňové rozhodnutie“), vrátenia veci na ďalšie konanie Ústrediu a priznania žalobcovi plnej náhrady trov konania.

II. Administratívne konanie

2. Žalobca si žiadosťou o starobný dôchodok zo dňa 26.07.2024 uplatnil nárok na starobný dôchodok a žiadal priznať starobný dôchodok od 20.07.2024. Ústredie prvostupňovým rozhodnutím rozhodlo o podanej žiadosti tak, že žalobcovi od 20.07.2024 priznalo starobný dôchodok v sume 344,70 Eur mesačne. Ústredie v odôvodnení rozhodnutia uviedlo, že žalobca dosiahol dôchodkový vek dňa 20.07.2024, ku ktorému dňu preukázane získal 6 840 dní obdobia dôchodkového poistenia, čo predstavuje 18 rokov a 270 dní obdobia dôchodkového poistenia, čím splnil podmienky nároku na starobný dôchodok. Suma starobného dôchodku bola určená podľa § 66 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení (ďalej aj ako „Zákon o sociálnom poistení“) ako súčin priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na starobný dôchodok a aktuálnej dôchodkovej hodnoty. Ústredie ďalej uviedlo, že žalobca nespĺňa jednu z podmienok nároku na zvýšenie sumy starobného dôchodku na sumu minimálneho dôchodku z dôvodu, že nezískal najmenej 30 rokov obdobia dôchodkového poistenia na účely zvýšenia dôchodku na sumu minimálneho dôchodku. Podľa potvrdenia Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky zo

dňa 31.01.2024 je žalobca poberateľom výsluhového dôchodku od 01.11.2023, pričom na nárok na dávku výsluhového zabezpečenia bola žalobcovi zhodnotená doba trvania služobného pomeru v colnej správe od 01.06.1996 do 31.10.2023 a doba výkonu základnej vojenskej služby alebo náhradnej služby od 01.10.1985 do 30.09.1986. Na nárok a určenie sumy dávky výsluhového zabezpečenia tak bola žalobcovi zhodnotená doba služobného pomeru v rozsahu 28 rokov a 159 dní. Nakoľko žalobca získal dobu služby v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok, na nárok na starobný dôchodok dobu služby v rozsahu 28 rokov a 159 dní Ústredie nehodnotilo podľa § 255 ods. 5 a § 60 ods. 2 Zákona o sociálnom poistení. Na nárok na starobný dôchodok bolo žalobcovi zhodnotené len obdobie dôchodkového poistenia získané vo všeobecnom systéme dôchodkového poistenia. Prílohou a neoddeliteľnou súčasťou prvostupňového rozhodnutia bol osobný list dôchodkového poistenia, ktorý obsahuje presný rozpis zhodnoteného obdobia dôchodkového poistenia.

3. Žalobca podal voči prvostupňovému rozhodnutiu odvolanie, v ktorom uviedol, že mu bol priznaný starobný dôchodok v nesprávnej výške z dôvodu, že Ústredie pri určovaní výšky starobného dôchodku nevychádzalo z celkovej doby dôchodkového poistenia, do ktorej nebola započítaná doba 28 rokov a 159 dní (doba hodnotená pri priznaní výsluhového dôchodku). Žalobca namietal, že na nárok a určenie sumy starobného dôchodku nebola posúdená celková doba dôchodkového poistenia, do ktorej Ústredie nezahrnulo dobu služobného pomeru, a pre správne určenie sumy starobného dôchodku žiadal zhodnotiť celú dobu dôchodkového poistenia získanú tak vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia, ako aj v osobitnom systéme sociálneho poistenia, spolu v rozsahu 47 rokov a 64 dní. Podľa žalobcu Ústredie nesprávne zistilo skutkový stav, vec nesprávne právne posúdilo, jeho závery sú arbitrárne a v rozpore s čl. 33 Dohovoru č. 128, s judikatúrou najvyšších súdnych autorít a zaužívanou rozhodovacou praxou správnych súdov. Sociálna poisťovňa podľa žalobcu, s odkazom na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj ako „Najvyšší súd“), diskriminuje poistencov, keď im niektoré doby poistenia nehodnotí vôbec, hodnotenie odsúva, mení podmienky alebo odníma výhody poskytované v osobitnom systéme sociálneho poistenia. S poukazom na rozsiahlu judikatúru mal žalobca za to, že pri posudzovaní doby poistenia je nevyhnutné brať do úvahy aj dobu poistenia v osobitnom systéme poistenia, čo v podrobnostiach vysvetlil rovnako s odkazom na príslušajúcu judikatúru Najvyššieho súdu. Žalobca ďalej namietal, že v dôsledku nesprávneho postupu Sociálnej poisťovne je nesprávne určený aj osobný mzdový bod, priemerný osobný mzdový bod a vymeriavací základ je určený v rozpore s § 61 Zákona o sociálnom poistení. Žalobca uviedol, že Sociálna poisťovňa nesprávne určila sumu starobného dôchodku a jej postup a rozhodnutie nie je v súlade s § 66 ods. 1 v spojení s § 60, § 61, § 62 a § 63 Zákona o sociálnom poistení.

4. O podanom odvolaní rozhodol žalovaný napadnutým rozhodnutím, ktorým odvolanie žalobcu zamietol v celom rozsahu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Ústredia. V odôvodnení rozhodnutia žalovaný úvodom zhrnul skutkový a právny stav tak, ako ho zistilo Ústredie s tým, že keďže žalobca získal dobu služby 28 rokov a 159 dní v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok, uvedenú dobu mu na nárok na starobný dôchodok nebolo možné zhodnotiť podľa § 255 ods. 5 a § 60 ods. 2 Zákona o sociálnom poistení. Zamestnanie žalobcu v služobnom pomere colníka nebolo zaradené do I. alebo II. kategórie funkcií, preto nie je možné v tomto prípade aplikovať § 274 Zákona o sociálnom poistení, podľa ktorého nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie sa zachovávajú. Podľa žalovaného Ústredie zosúladiť svoju aplikačnú prax so zovšeobecneným názorom Najvyššieho súdu tak, že pre posúdenie dôchodkových nárokov zohľadňuje aj dobu profesionálnej služby zaradenú do zvýhodnenej I. a II. kategórie funkcií a následne určí aj sumu dôchodku v súlade s článkom 33 ods. 2 Dohovoru o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach (č.128) uverejneného v Zbierke zákonov pod č. 416/1991 Zb. V prípade žalobcu však takýto postup neprichádza do úvahy z dôvodu, že obdobie profesionálnej služby colníka nebolo zaradené do I. alebo II. kategórie funkcií. Ústredie v prípade žalobcu zvolilo rovnaký postup ako u tých poistencov, ktorí nezískali dobu zamestnania alebo profesionálnu službu vo zvýhodnenej pracovnej kategórii, resp. kategórii funkcií. K rozsudkom Najvyššieho súdu uvedeným v odvolaní žalobcu žalovaný uviedol, že právny názor v nich uvedený nebol doposiaľ zovšeobecnený, preto nejde o prezentovanú rozhodovaciu prax súdu najvyššej inštancie v skutkovo aj právne porovnateľných veciach. Žalovaný považoval námietku týkajúcu sa diskriminačného postupu voči žalobcovi za nedôvodnú, nakoľko žalobca v odvolaní nepreukázal odlišné zaobchádzanie v porovnaní s inými poistencami s rovnakými alebo podobnými skutkovými okolnosťami. Žalovaný v závere skonštatoval, že o nároku na starobný dôchodok a určení jeho sumy bolo rozhodnuté v súlade s právnymi predpismi o sociálnom poistení a suma starobného dôchodku 344,70 Eur mesačne zodpovedá preukázanému a zhodnotenému obdobiu dôchodkového poistenia.

III. Správna žaloba

5. Žalobca podaním správnej žaloby v sociálnych veciach podľa § 199 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej aj ako „SSP“) zo dňa 28.11.2024 inicioval súdny prieskum napadnutého rozhodnutia. Žalobca v správnej žalobe tvrdil, že napadnutým rozhodnutím ako aj prvostupňovým rozhodnutím bolo porušené jeho právo na priznanie starobného dôchodku v správnej výške. Pri určení výšky starobného dôchodku Ústredie nebralo do úvahy celú dobu dôchodkového poistenia z dôvodu, že žalobca nespadal do I. alebo II. kategórii činností, pričom podľa žalobcu sú závery a právny názor vyslovené v napadnutom rozhodnutí v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou. Žalobca poukázal na posudzovanie celkovej doby poistenia u výsluhových dôchodcov odlišne v závislosti od toho, či boli zaradení do I. alebo II. kategórie funkcií alebo naopak neboli zaradení ani do jednej z týchto kategórií, čo žalobca považuje za diskriminujúce. V dôsledku nesprávneho postupu poisťovne bol nesprávne určený osobný mzdový bod žalobcu aj priemerný osobný mzdový bod. Žalobca tvrdil, že celková doba dôchodkového poistenia ku dňu dosiahnutia dôchodkového veku (20.07.2024) bola 47 rokov a 64 dní (18 rokov a 270 dní + 28 rokov a 159 dní hodnotených pri priznaní výsluhového dôchodku), a nie len 18 rokov a 270 dní, ktorú žalovaný vzal do úvahy pri výpočte výšky starobného dôchodku. Podľa žalobcu je nesporné, že splnil zákonné podmienky na priznanie starobného dôchodku, t. j. dosiahol dôchodkový vek a bol dôchodkovo poistený viac ako 15 rokov a je ďalej nesporné, že žalovaný pri určení výšky starobného dôchodku nevzal do úvahy celú dobu dôchodkového poistenia. V ďalšom žalobca citoval z rozsudkov Najvyššieho súdu sp. zn. 7So/138/2011, sp. zn. 10So/59/2014 a sp. zn. 9So/15/2016, ktoré vykladajú vnútroštátne právne predpisy a sú v súlade s Dohovorom 28 a Ústavou Slovenskej republiky, pričom žalovaný aj Ústredie nerešpektujú výkladovú prax najvyšších súdnych autorít. Žalobca poukázal aj na ďalšie rozsudky Najvyššieho súdu a krajských súdov týkajúcich sa skutkovo a právne rovnakých vecí a v nadväznosti na nich dal do pozornosti judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej aj ako „Ústavný súd“) týkajúcu sa potreby právneho posudzovania obdobných situácií rovnakým spôsobom (napr. I. ÚS 87/93, PL ÚS 16/95, II. ÚS 80/99) a povinnosti súdu rešpektovať princíp právnej istoty (III. ÚS 192/06). Záverom žalobca zdôraznil, že žalovaný aj Ústredie pri posudzovaní jeho žiadosti o priznanie starobného dôchodku a určovaní jeho výšky postupovali v rozpore s právnymi predpismi, nezohľadnili ustálenú judikatúru, vec nesprávne skutkovo a právne posúdili a preto žalobca navrhol podľa § 191 ods. 1 písm. c) a ods. 3 písm. a) SSP zrušiť napadnuté rozhodnutie a prvostupňové rozhodnutie a vec vrátiť Ústrediu na ďalšie konanie.

IV. Vyjadrenia účastníkov konania

6. Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 19.12.2024 k správnej žalobe uviedol, že so žalobnými námietkami žalobcu nesúhlasí, považuje ich za nedôvodné, napadnuté rozhodnutie považuje za správne a zákonné a naďalej sa v plnom rozsahu pridrižiava právneho posúdenia uvedeného v napadnutom rozhodnutí a prvostupňovom rozhodnutí, pričom zdôraznil nedôvodnosť námietky žalobcu týkajúcej sa zhodnotenia obdobia služobného pomeru pre určenie sumy starobného dôchodku, nakoľko bol žalobcovi priznaný výsluhový dôchodok a podľa preukázaného skutkového stavu vykonával zamestnanie nezaradené do zvýhodnenej I. alebo II. kategórii funkcií. Žalovaný žiadal správnu žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

7. Žalobca v replike zo dňa 17.01.2025 podanej k vyjadreniu žalovaného zhrnul argumentáciu uvedenú už v podanej správnej žalobe s dôrazom na judikatúru Najvyššieho súdu a Ústavného súdu, na ktorú taktiež poukázal už v správnej žalobe. Žalovaný sa na základe výzvy správneho súdu k replike žalobcu nevyjadril.

V. Pojednávania a vyhlásenie rozsudku

8. Po vykonaní prvotných úkonov podľa § 103 a nasl. SSP správny súd nariadil na prejednanie veci pojednávanie na deň 03.12.2025 o 10:30 hod., na ktoré boli riadne predvolaní žalovaný ako aj právny zástupca žalobcu. Pojednávania v uvedený deň sa zúčastnil žalobca, právny zástupca žalobcu a zástupkyňa žalovaného. Na pojednávaní právny zástupca žalobcu dal do pozornosti rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/6/2017 zo dňa 06.03.2017 a rozsudok Najvyššieho správneho súdu sp. zn. 6Ssk/18/2025. Zástupkyňa žalovaného zotrvala na závere o správnosti napadnutého rozhodnutia a prvostupňového rozhodnutia. Vo všeobecnosti zástupcovia účastníkov konania zotrvali na tom, čo

uviedol žalobca a žalovaný vo svojich písomných podaniach, v prípade žalovaného aj v preskúvaných rozhodnutiach.

9. Správny súd v konaní podľa § 177 a nasl. SSP, konajúc o správnej žalobe v sociálnych veciach (§ 199 SSP a nasl.), zohľadňujúc špecifiká uvedeného konania a vychádzajúc z obsahu súdneho spisu a administratívneho spisu, preskúmal správnu žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného, ako aj konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo a dospel k záveru, že správna žaloba je dôvodná, na základe čoho na pojednávaní dňa 03.12.2025 vyhlásil rozsudok, ktorým zrušil napadnuté rozhodnutie žalovaného, ako aj jemu predchádzajúce prvostupňové rozhodnutie Ústredia, vec vrátil Ústrediu na ďalšie konanie a žalobcovi priznal voči žalovanému právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania.

VI. Relevantná právna úprava

10. V súvislosti s plnením úloh správneho súdnictva v spojení so súdnym prieskumom predmetnej správnej žaloby podanej žalobcom správny súd na tomto mieste poukazuje na prislúchajúce ustanovenia Správneho súdneho poriadku, konkrétne na ustanovenia § 2, § 6 ods. 1, § 6 ods. 2 písm. c), § 199 a nasl. SSP, ktoré aplikoval v rámci súdneho prieskumu napadnutého rozhodnutia v predmetnom správnom súdnom konaní.

11. Podľa § 191 ods. 1 písm. c) SSP, správny súd rozsudkom zruší napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy, ak vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci.

12. Podľa § 191 ods. 3 písm. a) SSP, ak správny súd zrušuje napadnuté rozhodnutie alebo opatrenie žalovaného, v závislosti od okolností môže na návrh žalobcu súčasne zrušiť aj rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy nižšieho stupňa, ktoré mu predchádzalo.

13. Podľa § 191 ods. 6 SSP, právnym názorom, ktorý vyslovil správny súd v zrušujúcom rozsudku, je orgán verejnej správy v ďalšom konaní viazaný. Ak orgán verejnej správy v ďalšom konaní nepostupoval v súlade s právnym názorom správneho súdu a správny súd opätovne zrušil rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy z tých istých dôvodov, môže správny súd i bez návrhu v zrušujúcom rozsudku uložiť orgánu verejnej správy pokutu.

14. Podľa § 167 ods. 1 SSP, správny súd prizná žalobcovi voči žalovanému právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania, ak mal žalobca vo veci celkom alebo sčasti úspech.

15. Podľa čl. 39 ods. 1 ústavného zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky (ďalej aj ako „Ústava SR“), občania majú právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe a pri nespôsobilosti na prácu, ako aj pri strate živiteľa.

16. Podľa čl. 39 ods. 3 Ústavy SR, po dosiahnutí ustanovenej doby účasti na systéme primeraného hmotného zabezpečenia v starobe má osoba, ktorá dosiahla ustanovený vek, nárok na primerané hmotné zabezpečenie v starobe. Zo systému primeraného hmotného zabezpečenia v starobe možno zabezpečiť aj osobu, ktorá po dosiahnutí ustanovenej doby účasti na tomto systéme dosiahla ustanovený počet odpracovaných rokov.

17. Podľa čl. 154c ods. 1 Ústavy SR, medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom pred nadobudnutím účinnosti tohto ústavného zákona, sú súčasťou jej právneho poriadku a majú prednosť pred zákonom, ak zabezpečujú väčší rozsah ústavných práv a slobôd.

18. Podľa čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128 o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach vyhláseného v Zbierke zákonov pod č. 416/1991 Zb. (ďalej aj ako „Dohovor“), ak má alebo ak by mala inak chránená osoba nárok na dávku ustanovenú v tomto Dohovore a ak dostáva inú peňažnú dávku sociálneho zabezpečenia za tú istú sociálnu udalosť, s výnimkou rodinných prídavkov, môžu sa dávky

podľa tohto Dohovoru krátiť alebo zastaviť za určených podmienok a v určenom rozsahu za podmienky, že časť dávok, ktorá sa kráti alebo je zastavená, nepresahuje druhú dávku.

19. Podľa § 1 ods. 3 Zákona o sociálnom poistení v znení účinnom ku dňu podania žiadosti žalobcom o starobný dôchodok (ďalej len „v znení účinnom v rozhodnom čase“), tento zákon sa nevzťahuje na príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Národného bezpečnostného úradu, Zboru väzenskej a justičnej stráže, Hasičského a záchranného zboru, Horskej záchrannej služby, ozbrojených príslušníkov finančnej správy (ďalej len „policajť“), profesionálnych vojakov ozbrojených síl, vojakov mimoriadnej služby (ďalej len „profesionálny vojak“), ktorých sociálne zabezpečenie je upravené osobitným predpisom, ak tento zákon neustanovuje inak.

20. Podľa § 6 ods. 2 Zákona o sociálnom poistení v znení účinnom v rozhodnom čase, poistenec podľa tohto zákona je na účely dôchodkového poistenia aj fyzická osoba, ktorá získala obdobie dôchodkového poistenia podľa § 60 ods. 2, 4 a 5.

21. Podľa § 60 ods. 2 Zákona o sociálnom poistení v znení účinnom v rozhodnom čase, obdobie dôchodkového poistenia je aj obdobie výkonu služby policajta a profesionálneho vojaka, ak toto obdobie policajt a profesionálny vojak nezískali v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu a nebol im priznaný invalidný výsluhový dôchodok, invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu.

22. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení v znení účinnom v rozhodnom čase, poistenec má nárok na starobný dôchodok, ak bol dôchodkovo poistený najmenej 15 rokov a dovŕšil dôchodkový vek. 1

23. Podľa § 255 ods. 5 Zákona o sociálnom poistení v znení účinnom v rozhodnom čase, za obdobie dôchodkového poistenia sa považuje aj obdobie výkonu služby policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby získané do 31. decembra 2003, ak toto obdobie policajt, profesionálny vojak a vojak prípravnej služby nezískali v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu a nebol im priznaný invalidný výsluhový dôchodok, invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu.

24. Podľa § 274 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení v znení účinnom v rozhodnom čase, nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie sa zachovávajú.

VII. Právne závery správneho súdu

25. Predmetom súdneho prieskumu v tomto konaní bolo napadnuté rozhodnutie žalovaného, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Ústredia o priznaní starobného dôchodku žalobcovi v sume 344,70 Eur mesačne od 20.07.2024. Po oboznámení sa s obsahom súdneho spisu a administratívneho spisu mal správny súd za preukázané, že žalobcovi bol priznaný výsluhový dôchodok od 01.11.2023 podľa zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj ako „zákon č. 328/2002 Z. z.“), pričom ako doba služobného pomeru mu bola zohľadnená doba základnej vojenskej služby alebo náhradnej služby od 01.10.1985 do 30.09.1986 a doba trvania služobného pomeru v colnej správe od 01.06.1996 do 31.10.2023, celkovo 28 rokov a 159 dní. Žalobca podal dňa 26.07.2024 žiadosť o starobný dôchodok, na základe ktorej Ústredie priznalo žalobcovi od 20.07.2024 starobný dôchodok v sume 344,70 Eur mesačne, zohľadňujúc výlučne dobu dôchodkového poistenia získanú vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia v rozsahu 6 840 dní, čo predstavuje 18 rokov a 270 dní obdobia dôchodkového poistenia. Žalobca podal proti prvostupňovému rozhodnutiu Ústredia odvolanie, ktoré žalovaný v celom rozsahu zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil.

26. Medzi žalobcom a žalovaným nebolo sporné, že žalobca splnil podmienky nároku na starobný dôchodok podľa § 65 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení, tzn. je poistencom, bol dôchodkovo poistený najmenej 15 rokov a dovŕšil dôchodkový vek, na základe čoho mu ku dňu 20.07.2024 (deň dovŕšenia dôchodkového veku) vznikol nárok na starobný dôchodok. Medzi účastníkmi konania nebolo sporné ani to, že žalobca vo funkcii colníka vykonával zamestnanie v III. pracovnej kategórii a od 01.11.2023 je poberateľom výsluhového dôchodku z osobitného systému dôchodkového poistenia. Spornou bola otázka obdobia dôchodkového poistenia žalobcu, ktoré malo Ústredie a žalovaný

zohľadniť pri posudzovaní nároku a určení sumy starobného dôchodku, resp. skutočnosť, či sa na účely priznania nároku a určenia sumy starobného dôchodku žalobcu do obdobia dôchodkového poistenia mala započítať aj doba služby hodnotená pri priznaní výsluhového dôchodku, a teda či Ústredie a žalovaný na vec správne aplikovali § 60 ods. 2, § 255 ods. 5 a § 274 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení a príslušné zákonné ustanovenia vzhľadom na skutkové okolnosti veci správne interpretovali, teda či vec správne právne posúdili.

27. Na tomto mieste správny súd považuje za nevyhnutné uviesť, že riešenie totožnej právnej otázky je obsiahnuté v rozsiahlej rozhodovacej činnosti naprieč systémom správneho súdnictva Slovenskej republiky, či už sa jednalo o rozhodovacia činnosť pôvodne krajských súdov a Najvyššieho súdu, alebo nedávnu rozhodovacia činnosť správnych súdov a Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj ako „Najvyšší správny súd“).

28. Správny súd, zovšeobecňujúc závery vyplývajúce z judikatúry Najvyššieho súdu uvádza, že všeobecný systém dôchodkového poistenia a osobitný systém dôchodkového poistenia (príslušníkov ozbrojených zborov) sú založené na základe hodnotenia dĺžky poistenia pre dávky dôchodkového poistenia. Zákon o sociálnom poistení upravuje nároky poistencov zo všeobecného systému sociálneho poistenia s cieľom zabezpečiť, aby doby poistenia boli poistencovi pre vznik nároku na dávky podmienené dosiahnutím veku alebo v dôsledku jeho nepriaznivého zdravotného stavu riadne zohľadnené, avšak na druhej strane osobitné právne úpravy, používané v osobitnom systéme sociálneho poistenia obsahujú len úpravu, ktorá zabezpečuje užší okruh dávok dôchodkového poistenia a zohľadňuje ako dobu poistenia iba dobu výkonu služby (prípadne náhradnú dobu výkonu služby). Osobitný systém poistenia príslušníkov ozbrojených zborov neobsahuje úpravu starobných dôchodkov, sirotských a vdovských dôchodkov, ktoré by zohľadňovali dobu ich poistenia v celom rozsahu, a to aj v civilnom zamestnaní, ale obsahuje len úpravu výsluhových dôchodkov, sirotských výsluhových dôchodkov, vdovských výsluhových dôchodkov a invalidných výsluhových dôchodkov, ktoré sú založené len na hodnotení doby služby poistenca a vôbec nehodnotí dobu poistenia, ktorú poistenci získali vo všeobecnom systéme. V dôsledku toho sú poistenci osobitného systému sociálneho zabezpečenia vylúčení z pôsobnosti Zákona o sociálnom poistení len v rozsahu, zodpovedajúcom dobe poistenia v osobitnom systéme (s výnimkou prípadov podľa § 60 ods. 2 Zákona o sociálnom poistení, ktorým sa pre nárok na tieto dávky hodnotí aj so započítaním doby služby v ozbrojených silách v celom rozsahu), ale nie v časti upravujúcej nárok na starobný, predčasný starobný, invalidný, sirotský, vdovský alebo vdovecký dôchodok (napr. rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 9So/108/2015 z 28.02.2017 alebo sp. zn. 9So/151/2016 z 27.06.2018).

29. V dôsledku súbežného uplatňovania týchto systémov nesprávnym, výlučne gramatickým výkladom zákona dochádza k diskriminácii poistencov osobitného systému dôchodkového poistenia. Právna úprava, pri ktorej došlo k odčleneniu dôchodkového zabezpečenia príslušníkov ozbrojených zborov do osobitného systému nemala za cieľ taký postup, pri ktorom sa nehodnotia príslušníkom ozbrojených zborov v čase vzniku nároku na výsluhovú dávku všetky doby poistenia. Nová právna úprava, obsiahnutá v Zákone o sociálnom poistení tiež nemala za cieľ vylúčiť tieto zvýhodnenia a vyžadovať, aby zvýhodnené zamestnanie znemožnilo pri posudzovaní vzniku nároku na dávku podľa Zákona o sociálnom poistení zohľadniť celú dobu poistenia (bez ohľadu na skutočnosť, v ktorom systéme ju poistenec získal) a vyžadovať od zamestnanca nadobudnutie doby poistenia výlučne podľa ustanovení Zákona o sociálnom poistení vo všeobecnom systéme tak, akoby poistenec bol poistený výlučne len za podmienok uvedených v Zákone o sociálnom poistení, pričom tieto podmienky sú stanovené pre iné kategórie zamestnaní a akoby v ostatnom období nebol poistený vôbec. Najvyšší súd v rozsudku sp. zn. 9So/108/2015 z 28.02.2017 konštatoval, že „zámerom zákonodarcu bolo dosiahnuť, aby od dovŕšenia dôchodkového veku podľa všeobecných predpisov o sociálnom zabezpečení (poistení) výsluhový dôchodok i dávky výsluhového zabezpečenia považované za výsluhový dôchodok podľa § 124 zák. č. 328/2002 Z. z. plnili funkciu starobného dôchodku z osobitného systému sociálneho poistenia (zabezpečenia) vo výške primeranej dobe trvania služobného pomeru ako dávka sociálneho zabezpečenia existujúca či už samostatne alebo popri starobnom dôchodku, na ktorý vznikne nárok dovŕšením dôchodkového veku podľa všeobecných predpisov o sociálnom zabezpečení (poistení). Súčasne zámerom zákonodarcu bolo zákonom č. 328/2002 Z. z. zabezpečiť, aby pomerná výška výsluhového dôchodku bola vyššia ako keby policajtom bola doba profesionálnej služby hodnotená len vo všeobecnom systéme sociálneho zabezpečenia. Z toho teda vyplýva záver, že úmyslom zákonodarcu bolo, aby súčet výsluhového dôchodku a starobného dôchodku zo všeobecného systému sociálneho

poistenia bol vyšší, resp. aspoň rovnaký ako suma starobného dôchodku poistenca, ktorý by mal všetky doby poistenia (zamestnania) hodnotené len vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia (zabezpečenia).“

30. Správny súd poukazuje na to, že výsluhový dôchodok nadobúda dovŕšením dôchodkového veku podľa Zákona o sociálnom poistení charakter dávky v starobe v zmysle článku 33 ods. 2 Dohovoru a to bez ohľadu na to, či fyzická osoba dosiahne zákonom stanovenú dobu dôchodkového poistenia podľa § 65 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení (napr. rozsudok Najvyššieho správneho súdu sp. zn. 9Sk/1/2021 z 27.06.2022). Najvyšší súd opakovane judikoval, že „aj vtedy, ak by poistenec nesplnil podmienku získania viac ako 15 rokov poistenia vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia, ale získal by túto potrebnú dobu po zhodnotení obdobia poistenia v osobitnom systéme, má odporkyňa povinnosť vykonať výpočet dôchodku s prihliadnutím na dobu poistenia v osobitnom poistnom systéme a dôchodok priznať navrhovateľovi vo výške, zodpovedajúcej rozsahu poistenia vo všeobecnom systéme. Správne by preto odporkyňa mala pri rozhodovaní o nárokoch poistencov, ktorým bola priznaná niektorá z dávok výsluhového zabezpečenia poistencov osobitného systému, najprv vypočítať teoretickú výšku dôchodku, ktorá by im patrila vtedy, ak by všetky doby poistenia získali vo všeobecnom systéme. Keďže výsluhový dôchodok má po dovŕšení dôchodkového veku pre vznik nároku na starobný dôchodok zo všeobecného systému dôchodkového zabezpečenia (poistenia) charakter dávky v starobe, odporkyňa by mala postupovať v súlade s článkom 33 Dohovoru č. 128 o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach, vyhláseného v Zbierke zákonov pod č. 416/1991 Zb. Starobný dôchodok navrhovateľa môže krátiť, a to primerane k počtu skončených rokov doby trvania služby policajta rozhodujúcich pre výšku výsluhového dôchodku podľa § 39 zákona č. 328/2002 Z. z. Iný postup by bol v priamom rozpore so zámerom zákonodarcu zabezpečiť vojakom a policajtom vyššiu úroveň ich zabezpečenia v starobe za dobu výkonu ich služby (zákon č. 328/2002 Z. z.) a táto kategória poistencov v systéme vnútroštátnych poisťovacích a zabezpečovacích systémov by bola znevýhodnená v porovnaní s poistencami vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia na Slovensku, a dokonca by s ňou odporkyňa zaobchádzala horšie, ako s poistencami poistenými v zahraničí, u ktorých o takomto krátení dôchodkov ani ona nemá pochybnosti. Odlišným postupom odporkyne by sa doby poistenia poistenca vo všeobecnom systéme stratili a neboli by v žiadnom zo systémov zohľadnené, čo nezodpovedá ani zámeru zákona. Inak odporkyňa núti poistencov, poistených aj v osobitnom poistnom systéme, aby vykonávali zamestnanie po splnení podmienok pre vznik nároku na starobný dôchodok po dosiahnutí ich zvýhodneného dôchodkového veku, čo nie je prípustné. Osobitný systém sociálneho zabezpečenia policajtov a vojakov totiž neposkytuje poistencom osobitného systému také starobné, predčasné starobné, invalidné, sirotské, vdovské a vdovecké dôchodky, ktoré by zohľadnili celú dobu poistenia poistenca“ (napr. rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 9So/108/2015 z 28.02.2017).

31. Na vyššie uvedený judikát poukazuje aj Veľký senát Najvyššieho správneho súdu v rozsudku sp. zn. 19SVs/7/2023 zo dňa 05.06.2024, v ktorom v bode č. 22 uviedol: „Čo sa týka samotnej aplikácie § 60 ods. 2 alebo prechodného ustanovenia § 255 ods. 5 zákona o sociálnom poistení, v tomto ohľadne veľký senát poukazuje na ustálenú judikatúru vo veciach priznávania starobných dôchodkov poberateľom výsluhových dôchodkov, ktorú je potrebné použiť aj na prípady priznávania predčasných starobných dôchodkov. Podľa nej priznanie výsluhového dôchodku nevylučuje, aby obdobie výkonu služby bolo považované za obdobie dôchodcovho poistenia podľa zákona o sociálnom poistení, ktoré je významné pre zistenie výšky dôchodku. Za všetky rozhodnutia veľký senát cituje časť rozsudku NS SR sp. zn. 9So/108/2015: „... Treba prisvedčiť navrhovateľovi, že zákonodarca doteraz na vykonanie čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128 neupravil zákonom postup krátenia starobného dôchodku v prípade jeho súbehu s výsluhovým dôchodkom z osobitného systému sociálneho zabezpečenia. Taktiež je však potrebné zdôrazniť aj to, že zákon č. 461/2003 Z. z. priamo v ustanoveniach § 60 ods. 2 a § 255 ods. 5 vylúčil možnosť započítania obdobia služby policajta, získaného v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok (minimálne 15 rokov) do obdobia dôchodkového poistenia. Len výkladom relevantných predpisov spôsobom, ktorý najvyšší súd považuje za konformný s Ústavou Slovenskej republiky, najvyšší súd vo viacerých svojich rozhodnutiach judikoval, že výsluhový dôchodok má od dovŕšenia dôchodkového veku podľa zákona o sociálnom poistení charakter dávky v starobe, ktorú má na mysli čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128. Bez tejto judikatúry by odporkyňa pre nárok na starobný dôchodok v zmysle vyššie uvedených ustanovení § 60 ods. 2 a § 255 ods. 5 zákona o sociálnom poistení vôbec nemohla pre nárok a výšku starobného dôchodku započítať navrhovateľovi dobu služby v Policajnom zbore. ... .. Odvolací súd opätovne zdôrazňuje, že úpravu v zákone o sociálnom poistení, podľa ktorej vzhľadom na získanie doby služby policajta v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok by

sa obdobie tejto služby v zmysle § 60, ods. 2 a § 255 ods. 5 tohto zákona vôbec nemalo hodnotiť, najvyšší súd preklenul svojou judikatúrou v prospech týchto poistencov. Súčasne však judikoval aj to, že odporkyňa môže vykonať krátenie tzv. teoretickej sumy v súlade s Čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128 a to tak, že krátenie je možné vykonať len pomerne, o sumu zodpovedajúcu pomeru doby služby policajta k celkovej dobe poistenia tak vo všeobecnom, ako aj osobitnom systéme sociálneho poistenia, najviac však o sumu výsluhového dôchodku. Pokiaľ teda odporkyňa, pri absencii osobitnej zákonnej úpravy, vychádzajúc z judikatúry najvyššieho súdu, vykonala výpočet teoretickej sumy starobného dôchodku xxx a túto teoretickú sumu krátila o sumu xxx, rovnajúcu sa koeficientu xxx, určeného ako podiel xxx skončených rokov služby a xxx rokov súčtu dôb služobného pomeru a tzv. obdobia dôchodkového poistenia v civile, teda o sumu nepresahujúcu sumu výsluhového dôchodku, a navrhovateľovi priznala starobný dôchodok od 13. decembra 2010 v sume xxx € mesačne, takýto jej postup považoval odvolací súd za súladný s čl. 39 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128.“ Veľký senát v bode č. 30 zosummarizoval právny záver, podľa ktorého: „Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov veľký senát dospel k právnemu záveru, že do obdobia dôchodkového poistenia podľa zákona o sociálnom poistení na účely priznania predčasného starobného dôchodku je potrebné započítať aj dobu služby poberateľa výsluhového dôchodku. Predčasný starobný dôchodok má od jeho priznania charakter starobnej dávky v zmysle III. časti Dohovoru, rovnako ako aj výsluhový dôchodok, preto je potrebné aj pri výpočte predčasného starobného dôchodku (rovnako ako pri výpočte starobného dôchodku) sumu teoretického starobného dôchodku krátiť podľa čl. 33 ods. 2. Dohovoru a následne vypočítať konkrétnu sumu predčasného starobného dôchodku.“

32. Veľký senát v prejednávanej veci posudzoval možnosť započítania doby služby poberateľa výsluhového dôchodku do obdobia dôchodkového poistenia na účely nároku a určenia sumy predčasného starobného dôchodku. Suma predčasného starobného dôchodku bola vo veci prejednávanej veľkým senátom určená bez toho, aby na účely priznania predčasného starobného dôchodku bola žiadateľovi zohľadnená (započítaná) do obdobia dôchodkového poistenia aj doba služby policajta. Veľký senát pritom dospel k záveru, že priznanie výsluhového dôchodku nevyklučuje, aby obdobie výkonu služby bolo považované za obdobie dôchodkového poistenia podľa Zákona o sociálnom poistení, ktoré má význam pre zistenie výšky dôchodku. Napriek tomu, že v tam prejednanom prípade šlo o nárok na predčasný starobný dôchodok, správny súd mal za to, že právne závery prijaté veľkým senátom sú aplikovateľné aj na právnu vec žalobcu v tomto správnom súdnom konaní vychádzajúc aj z § 69a Zákona o sociálnom poistení, podľa ktorého predčasný starobný dôchodok po dovŕšení dôchodkového veku je starobný dôchodok, a teda v oboch prípadoch ide s ohľadom na ich charakter a účel o rovnaké starobné dávky. Preto sa správny súd so závermi veľkého senátu stotožnil a vo vzťahu k odôvodneniu tohto rozsudku na nich v plnej miere odkazuje.

33. Aplikujúc právne závery uvedené (nielen) vo vyššie uvedených rozhodnutiach Najvyššieho súdu a Najvyššieho správneho súdu, správny súd v prejednávanej veci žalobcu ustálil, že žalobca je poberateľom výsluhového dôchodku, ktorý dovŕšením dôchodkového veku žalobcom podľa Zákona o sociálnom poistení (dňa 20.07.2024) nadobudol charakter dávky v starobe v zmysle článku 33 ods. 2 Dohovoru, pričom na správne určenie sumy starobného dôchodku je do obdobia dôchodkového poistenia potrebné započítať aj dobu služby, ktorá už bola zohľadnená pri priznaní výsluhového dôchodku ako dávky z osobitného systému sociálneho zabezpečenia podľa zákona č. 328/2002 Z. z. Uvedený záver konštatoval Najvyšší súd aj v rozsudku sp. zn. 9So/176/2015 z 27.09.2019 tak, že „Pri určení výšky starobného dôchodku zo všeobecného systému sociálneho zabezpečenia (poistenca) je potrebné do doby dôchodkového poistenia započítať aj doby, ktoré boli zhodnotené na účely výsluhového dôchodku a v nich dosiahnuté hrubé zárobky. Až po takomto stanovení výšky starobného dôchodku možno sumu starobného dôchodku krátiť v pomernej časti zodpovedajúcej zhodnotenej dobe služby, najviac však o sumu výsluhového príspevku, považovaného za výsluhový dôchodok.“

34. Vzhľadom na súbeh nárokov na dve starobné dávky (výsluhový dôchodok a starobný dôchodok) potom prichádza do úvahy krátenie starobného dôchodku v zmysle článku 33 ods. 2 Dohovoru. Iný postup a priznanie starobného dôchodku v plnej (tzv. teoretickej) výške by viedlo k priznaniu dvoch dávok v starobe za tie isté doby poistenia, čo by nevyhnutne viedlo na jednej strane k neodôvodnenému a neprimeranému zvýhodneniu osôb poistených v osobitnom systéme sociálneho zabezpečenia a na strane druhej k diskriminácii poistencov, ktorí získali obdobie poistenia v rovnakom rozsahu iba vo všeobecnom systéme sociálneho zabezpečenia. Otázka samotného postupu krátenia starobného dôchodku v zmysle článku 33 ods. 2 Dohovoru už bola predmetom posudzovania v rozhodovacej

činnosti Najvyššieho súdu, pričom bolo opakovane judikované, že „Treba prisvedčiť navrhovateľovi, že zákonodarca doteraz na vykonanie čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128 neupravil zákonom postup krátenia starobného dôchodku v prípade jeho súbehu s výsluhovým dôchodkom z osobitného systému sociálneho zabezpečenia. Taktiež je však potrebné zdôrazniť aj to, že zákon č. 461/2003 Z.z. priamo v ustanoveniach § 60 ods. 2 a § 255 ods. 5 vylúčil možnosť započítania obdobia služby policajta, získaného v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok (minimálne 15 rokov) do obdobia dôchodkového poistenia. Len výkladom relevantných predpisov spôsobom, ktorý najvyšší súd považuje za konformný s Ústavou Slovenskej republiky, najvyšší súd vo viacerých svojich rozhodnutiach judikoval, že výsluhový dôchodok má od dovŕšenia dôchodkového veku podľa zákona o sociálnom poistení charakter dávky v starobe, ktorú má na mysli čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128. Bez tejto judikatúry by odporkyňa pre nárok na starobný dôchodok v zmysle vyššie uvedených ustanovení § 60 ods. 2 a § 255 ods. 5 zákona o sociálnom poistení vôbec nemohla pre nárok a výšku starobného dôchodku započítať navrhovateľovi dobu služby v Policajnom zbore. Súčasne je potrebné skonštatovať, že ak napriek už ustálenej judikatúre najvyššieho súdu ohľadom nároku poberateľov výsluhového dôchodku na starobný dôchodok, zákonodarca doteraz v súlade s čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128 legislatívne neupravil osobitný spôsob výpočtu a krátenia starobného dôchodku, potom pri absencii takej úpravy (rovnako ako pri pretrvávajúcej absencii zohľadnenia doterajšej judikatúry zákonnou úpravou nároku poberateľov výsluhových dôchodkov na zohľadnenie obdobia služby zakladajúcej nárok na výsluhový dôchodok aj na účely nároku a výšky starobného dôchodku) je potom úlohou súdu vysporiadať sa s touto „dierou v zákone“ tak, aby bolo zachované Ústavou garantované právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe.“ (napr. rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 9So/108/2015 z 28.02.2017 alebo rozsudok sp. zn. 9So/151/2016 z 27.06.2018 v spojení s uznesením Ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 624/2018 zo 16.11.2018).

35. Pokiaľ žalovaný odôvodnil nezapočítanie doby služby žalobcu pri určení sumy starobného dôchodku vychádzajúc z § 274 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení tým, že zamestnanie žalobcu v služobnom pomere colníka nebolo zaradené do I. alebo II. kategórií funkcií, potom takýto záver žalovaného nemá oporu v zákone a je v rozpore s ustálenou judikatúrou. Ustanovenie § 274 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení je prechodným ustanovením, ktoré nie je relevantné pre právnu vec žalobcu, pretože neupravuje podmienky, za splnenia ktorých možno zohľadniť dobu služby do obdobia dôchodkového poistenia ale zakotvuje zachovanie nárokov vyplývajúcich zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie, ako je napr. skorší dôchodkový vek. Súvis s prejednávanou vecou by bol daný v situácii, kedy by žalobca podal žiadosť o starobný dôchodok a súčasne by sa podľa § 274 Zákona o sociálnom poistení domáhal zníženia dôchodkového veku. Keďže žalobca dovŕšil dôchodkový vek podľa § 65 Zákona o sociálnom poistení dňa 20.07.2024, otázka zaradenia alebo nezaradenia zamestnania žalobcu do I. alebo II. kategórie funkcií nemá pre posúdenie prejednávanej veci žiaden právny význam. V danom prípade je potrebné posúdiť, či § 60 ods. 2 a § 255 ods. 5 Zákona o sociálnom zabezpečení možno aplikovať na ten skutkový stav, či ak žalobca je poberateľom výsluhového dôchodku, je možné mu získať dobu výkonu služby započítať do obdobia dôchodkového poistenia na účely nároku a určenia výšky starobného dôchodku. Pre správne posúdenie veci pritom nie je podstatné, či a akú dobu dôchodkového poistenia žalobca získal v I. alebo II. kategórií funkcií. Ide o záver, ktorý bol opakovane judikovaný Najvyšším súdom.

36. V nadväznosti na vyššie uvedené správny súd dospel k záveru, že na účely rozhodnutia o nároku žalobcu na starobný dôchodok a určenie výšky starobného dôchodku žalovaný, ako aj Ústredie, vychádzali z obdobia jeho dôchodkového poistenia, ktoré nebolo zohľadnené v celosti, t. j. do obdobia dôchodkového poistenia rozhodujúceho pre nárok a určenie výšky starobného dôchodku nezapočítali dobu poistenia, ktorú žalobca získal v osobitnom systéme sociálneho zabezpečenia podľa zákona č. 328/2002 Z. z., a to v rozpore s ustálenou judikatúrou, ktorá túto právnu otázku pomerne jednoznačne vyriešila spôsobom, s ktorým sa stotožňuje aj správny súd. Žalovaný, ako aj Ústredie, mali žalobcovi zhodnotiť celé obdobie dôchodkového poistenia, teda doby získané ako vo všeobecnom tak aj v osobitnom systéme dôchodkového poistenia a na základe takto zistenej doby dôchodkového poistenia vypočítať teoretickú výšku starobného dôchodku, ktorú mali následne krátiť podľa článku 33 ods. 2 Dohovoru tak, že od teoretickej výšky starobného dôchodku mali odpočítať sumu starobného dôchodku, ktorá by žalobcovi patrila iba za obdobie dôchodkového poistenia získaného výkonom služby, za ktorý mu bol poskytnutý výsluhový dôchodok, pretože po dovŕšení dôchodkového veku plní výsluhový dôchodok funkciu starobného dôchodku vo výške, ktorá zodpovedá už zhodnotenej dobe dôchodkového poistenia pre účely priznania výsluhovej dávky. Žalobcovi by potom vznikol nárok na starobný dôchodok

vo výške, ktorá je zistená rozdielom medzi teoretickou výškou starobného dôchodku, na ktorú by mu vznikol nárok v prípade, že by celé obdobie dôchodkového poistenia získal len vo všeobecnom systéme a výškou dôchodku, ktorá by zodpovedala obdobiu, ktoré bolo zohľadnené pre účely priznania výsluhovej dávky, pričom určenú teoretickú výšku starobného dôchodku by bolo možné skrátiť najviac vo výške výsluhovej dávky.

37. V opačnom prípade bolo postupom a preskúmanými rozhodnutiami žalovaného a Ústredia porušené ústavné právo žalobcu na primerané hmotné zabezpečenie v starobe, garantované v článku 39 Ústavy SR. Uvedený záver je podporený aj rozsudkom Najvyššieho súdu sp. zn. 1So/2/2015 zo dňa 24.08.2016, podľa ktorého „Primeraným je také hmotné zabezpečenie, ktoré zodpovedá celej dĺžke poistenia bez ohľadu na to, či poistenie bolo získané v osobitnom systéme sociálneho zabezpečenia (ktorý sa vyčlenil zo všeobecného systému dôchodkového poistenia) alebo iba vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia.“ Nesprávnou aplikáciou ustanovení Zákona o sociálnom poistení žalovaným a Ústredím dochádza k zhoršovaniu dôchodkového postavenia práve tých poistencov, ktorým v čase vzniku poistného vzťahu a aj počas jeho trvania právna úprava mala zabezpečovať komplexne výhodnejšie postavenie s prihľadnutím na náročné špecifiká ich služby. Absolútne vylúčenie hodnotenia doby poistenia zo všeobecného systému u tých poistencov, ktorí získali dávky dôchodkového poistenia (zabezpečenia) v inom systéme sociálneho poistenia a nie v systéme všeobecnom, má za následok horšie zaobchádzanie s nimi, ako s poistencami, ktorí sú poistení v zahraničných systémoch sociálneho poistenia a u ktorých samotná poisťovňa vôbec nepochybuje o spôsobe výpočtu ich dôchodkových dávok spôsobom krátenia, ktorý zabezpečuje primerané poistné plnenie za obdobia, v ktorých boli poistení na Slovensku, po zohľadnení dôb poistenia v iných systémoch. Postupom Sociálnej poisťovne sa napríklad pri dosiahnutí dôchodkového veku a započítaní dôb poistenia, získaných len vo všeobecnom systéme vymeriava poistencom dôchodok vo výške, akoby celkovo boli poistení len po krátky čas, a tým sa znižuje ich osobný mzdový bod a následne aj výška dôchodku. Takýto postup je pre poistencov, ktorí získali časť poistenia v oboch systémoch nevýhodnejší, ako keby sa im pre vznik nároku hodnotila celá doba poistenia a poskytla sa im len zvyšná časť dôchodku zodpovedajúca dobe poistenia vo všeobecnom systéme.

38. V správnej žalobe žalobca ako dôsledok nesprávneho postupu žalovaného a Ústredia namietal aj nesprávne určenie osobného mzdového bodu a priemerného osobného mzdového bodu, ktoré sa určujú za účelom následného určenia sumy dôchodkovej dávky, v tomto prípade sumy starobného dôchodku podľa § 66 Zákona o sociálnom poistení. Nakoľko je pre správne určenie osobného mzdového bodu a priemerného osobného mzdového bodu potrebné najprv správne ustáliť celkové obdobie dôchodkového poistenia, správny súd vzhľadom túto žalobnú námietku ako dôvodnú a s uvedeným nedostatkom bude Ústredie povinné vysporiadať sa v ďalšom konaní.

39. Záverom správny súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho správneho súdu sp. zn. 6Ssk/18/2025 zo dňa 29.05.2025, ktorý dal do pozornosti aj právny zástupca žalobcu na pojednávaní dňa 03.12.2025. Najvyšší správny súd týmto rozsudkom zmenil rozsudok Správneho súdu v Košiciach č. k. 18Sas/8/2023-36 zo dňa 27.09.2024 tak, že napadnuté rozhodnutie žalovanej Sociálnej poisťovne zrušil a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie. Išlo o skutkový a právny stav totožný so stavom založeným v tu prejednávanom prípade žalobcu, na základe ktorého Najvyšší správny súd dospel k záveru, že za účelom určenia sumy starobného dôchodku, poberateľ dávky z osobitného systému sociálneho zabezpečenia má zákonný nárok, aby mu bola do doby zamestnania započítaná doba služby a osobné vymeriavacie základy už zohľadnené v dávke z osobitného systému sociálneho zabezpečenia policajtov a vojakov. Správny súd sa so závermi a odôvodnením rozsudku Najvyššieho správneho súdu stotožnil a preto na rozsudok na tomto mieste odkazuje.

40. Správny súd dospel s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti k záveru, že správna žaloba je dôvodná, keďže napadnuté rozhodnutie žalovaného, ako aj jemu predchádzajúce rozhodnutie Ústredia, vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Na základe uvedeného došlo k splneniu podmienky na zrušenie napadnutého rozhodnutia žalovaného podľa § 191 ods. 1 písm. c) SSP, ako aj prvostupňového rozhodnutia Ústredia podľa § 191 ods. 3 písm. a) SSP, na základe čoho správny súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku I. tohto rozsudku. V ďalšom konaní bude úlohou Ústredia opätovne posúdiť a vypočítať sumu priznaného starobného dôchodku podľa § 66 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení a postupovať v intenciách úvah a záverov správneho súdu uvedených v tomto

rozsudku s ohľadom na viazanosť orgánu verejnej správy právnym názorom súdu v zmysle § 191 ods. 6 SSP.

41. O náhrade trov konania správny súd vzhľadom na celkový úspech žalobcu v konaní rozhodol v súlade s § 167 ods. 1 SSP vo výroku II. tak, že žalobcovi priznal právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania voči žalovanému.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú možno podať na Správnom súde v Košiciach v lehote jedného mesiaca od doručenia tohto rozsudku. Zmeškanie uvedenej lehoty nemožno odpustiť.

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 SSP (ktorému správnomu súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka konania) uviesť:

- a) označenie napadnutého rozhodnutia,
- b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené,
- c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"),
- d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí správnomu súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Správny súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. K podaniu kolektívneho orgánu musí byť pripojené rozhodnutie, ktorým príslušný kolektívny orgán vyslovil s podaním súhlas. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší účastník konania dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, správny súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Kasačnú sťažnosť možno podľa § 440 ods. 1 SSP odôvodniť len tým, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu, c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred správnym súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie, e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený správny súd, f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci, h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu, i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo j) podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v § 440 ods. 1 písm. g) až i) SSP sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podanie pred správnym súdom.

V kasačnej sťažnosti nemožno uplatňovať nové skutočnosti a dôkazy okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podanej kasačnej sťažnosti. Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti. Kasačná sťažnosť nemá odkladný účinok, ak SSP neustanovuje inak.

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Uvedená povinnosť neplatí, ak:

- a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d),
- c) je žalovaným Centrum právnej pomoci.